

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորքաշաբթի եւ Շաբաթ օրերն : — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 դրուշ արծաթ : — Վեցամսեայն 50 . — Գաւառաց համար 115 դրուշ . — Վեցամսեայ 60 . — Ծանուցման տողը 5 դրուշ :

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել :

Առ Արտօնատէր և Տնօրէն ԱՆՏՕՆ ՍԱՔԱՅԵԱՆ Էսկի Զապթիէ Ճառտէսի Նշան էֆ. Պէրպլերեանի Տպարանն :

Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք ետ չեն տրուիր :

40 ՓԱՐԱ

ՀԱՆԴԵՍ

ՓԱՐԱ 40

Ա Ձ Գ Ա Յ Ն Ե Ի Բ Ա Ղ Ա Բ Ա Կ Ա Ն

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ի Թ Ի Ի Ն

Ազգային տեսութիւն (Զմեռ և աղքատք) : — Ս. Փրկչայ վանքն յերուսաղէմ : — Ամուսնական խնդիրներ (Նախորդ թուէն) : — Առտնին տեսարաններ (Դրախօմայի հետեւանքները) : — Այլ եւ տյւբ : — Գըշ էյլէնճէլլի : — Շաբխա և Փօթօզ : — Նորավիւ : — Առտնին խրատներ : — Տիկին բանդալոն վիպասանութիւն : — Ծանուցմունք :

ԱԶԳԱՅԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԶՄԵՌ ԵՒ ԱՂԲԱՏԲ

Զմեռն մի քանի օրէ ի վեր սկսած է իւր ահարկու գէմքով երեւիլ և կը թուի թէ պիտի տիրէ իւր բոլոր սաստկութեամբը :

Ահաւասիկ խորհելու և տէրունական պատուէրն յիշելու միջոց մ'ամեն անոնց համար, որ կ'զգան թէ ինչ է չքաւորութիւնը մանաւանդ ներկայ դառնաշունչ եղանակիս մէջ :

Զգալու համար սակայն հարկ չէ որ մարդ անպատճառ չքաւորութեան ննթակայ լինի և փորձով դիտնայ թէ ինչ է ցուրտէ, մերկութենէ, անօթութենէ, անուաղութենէ և այլ նմանօրինակ ամենադառն պարագաներէ նեղուիլը :

Օրինակի համար, մարդ երբ ինքզինք կը պատսպարէ ցուրտին սաստկութեանը գէճմ մեռուան տուկուն հագուստներով, տաք պահող ոտից աւ-

մաններով, ստամոքսը կաղդուրւղ սընդարար ուտելիքներով և ըմպելիներով և երբ կը հանդի իւր տան մէջ շէնքով ու գորգերով պատսպարուած, յիշել պարտի թէ անդին կան մարդանունը կրող արարածներ ալ, որ սաստիկ ցուրտէն կը սառնին և անգործութեան, աղքատութեան և կամ հիւանդութեան պատճառաւ սաստիկ կը նեղուին, վասն զի ոչ ձմեռուան հանդերձ ունին և ոչ ալի մ'ածուխ որ պէս զի չմտն ու չդողան և գո'նէ տաքութեամբ կեցակուր մ'ուտեն :

Այո՛, կան և շատ կան այս կարգի թշուառներ, որ գործել ոչ կարեն, իսկ մօրաւ ամաչեն :

Եւ ահա ասոնք կեանքի իսկական պատկերներ են :

Այս չորեքշաբթի օր ի Գում-գաւիու տան մ'առջեւէն կանցնէինք, ուր մանկիկ մը սրտատուտը աղաղակներ կ'արձակէր ըսելով թէ՛ «աման մարիկ, շատ կը մսիմ կոր, կաոր մը կրակ, օտկըդ պտգնեմ» :

Կը թողունք նկարագրել աստ այն տպաւորութիւնը զոր զգացինք, բայց ինչ զգաց մայրն ի լուր աղետարչ աղաղակի իւր սրգեկին, որ 'կը ճուար թէ շատ կը մսի :

Ահա՛, նոյն գծնդակ բոլորէն մայր ըլլաւ, լսել իւր որդեկին «մարիկ, շատ կը մսիմ կոր» ըսեքն ու բան մը չկրնար ընել, այսինքն, զգալ, սակայն չկրնալ օգնել :

Շատ դիւրին բան չէ այս :

Կեանքի այսպիսի պատկերներ աւմենուրեք կը տեսնուին, բայց ի Գում-գաւիու, Սամաթիա, Պալատ, Խասգիւղ, Դասըմ-փաշայ և Իւսկիւտարու Նոր-թաղը աւելի շատ կան, վասն զի այդ թաղերու մէջ աղքատք բաղման թիւ են և հանրային գթութեան արժանի :

Ստոյգ է թէ ըստ Սահմանադրութեան իւրաքանչիւր թաղ պարտի իւր եկեղեցին, իւր դպրոցն և աղքատները խնամել, բայց կան աղքատիկ թաղեր ալ—ինչպէս որնշանակեցինք—անկարող են ինքնօգնութեամբ հայթայթել իւրեանց պէտքերն, և, հետեւաբար ստիպուած են իւրեանց թաղէ դուրս կարող ու դիւրակեաց ազգայիններու օգնութեանը դիմել :

Կը պատմուի թէ ի հնումն ամիրաք այսպիսի ցրտաշունչ ժամանակներ և տէրունական օրերը տնանկ աղքատաց ածուխ, ուտելիք և հանդերձեղէն կը բաշխեն և Պատրիարքարանի հսկողութեան ներքեւ ալ քանակաց սնտուկ մը եղեր :

Այժմ եթէ չկան նոյն ամիրաներ, բայց կան բարեսէր Հայ-Մեծատուններ, որ իւրեանց ողորմասիրութեամբն ու բարեգործութիւններով ժողովրդեան Ամիրաներն կոչուելու արժանի են բառին բարոյական առամարը :

Արդ, նոյն բարեսէր ու բարեգործ անձնաւորութեանց գթասրտութեանը

կոչում կ'ընենք մանաւանդ ներկայ դժնդակ եղանակին մէջ օգնութեան և կարեկցութեան ձեռն կարկառելու համար այն տնանկ ընտանեաց՝ որ ոչ հանդերձ ունին, ոչ ուտելիք և ոչ ամբի՝ ածուխ և որոց անմեղ զաւակաց արիւնը կը սառնի սաստիկ ցուրտէ և չարաչար կը նեղուին ու կը տանջուին անսուղաղութեանէ :

Ողորմութիւնը ազօթքին քոյրն է և Աստուծոյ շատ հաճելի խոսնկը :

Ս. ՓՐԿԶՍԹ ՎԱՆՔՆ ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Ամեն. Տ. Յարութիւն Ս. Պատրիարքըն որ Պօլսոյ Պատրիարքութիւնը վարած պահուն իսկ չէր դադարած իւր ուշադրութեանն առեւկայ ընել զՍ. Երուսաղէմ, այժմ աւելի եւս կրկնապատկած է իւր ջանքերը, զորս կը նուիրէ յօգուտ և ի փառս յիշեալ Առաքելական Աթոռոյ, որ Հայոց Ազգին գլխաւոր պարծանքներէ մին է, և որը նկատմամբ ամեն ոք նուիրական պարտաւորութիւններ ունի, յորս թերանալ ներելի չէ քրիստոնեայ Հայուն :

Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազան վրձտահ Ազգին սոյն բարեպաշտական և ազգասիրական զգացմանցը՝ ձեռնարկած է նորոգել զՍ. Փրկչայ վանքն, որ ի Ս. Երուսաղէմ կարեւոր հաստատութիւն մ'է :

Արդ, ըստ խնդրոյ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազանի՝ Ազգ. Կեդր. Վարչութիւնն արտօնած է յօգուտ և ի նըպաստ վերանորոգութեան յիշեալ վանուց հանգանակութիւն կատարել. որոյ գործադրումն Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարքի կողմէ յատուկ Կոնդակալ յանձնուած է Ազնուաշուք Պատրիկ Էֆէնտի Կիւլպէնկեանի, որ պիտի դիմէ Ազգին դիւրակեաց գասուն :

Այսպիսի բարեպաշտական նպատակի համար բացուած հանգանակութիւն մը որ փտահութեան ամեն պայման կը ներշնչէ, արդէն լաւ յանձնարարական մ'է, որոյ մասին բարեպաշտ ազգայնոց կրօնասիրական և ազգասիրական զգացմանց կոչում ընելը գրեթէ բոլորովին աւելորդ կը համարինք, նկատելով մանաւանդ որ ազգային պիտոյից յարաժամ առատա-

ձեռնութեամբ նպաստող Ազնու. Պատրիկ Էֆէնտի Կիւլպէնկեան յիշեալ կարեւոր հանգանակութեան անձամբ գլուխ կանգնած է :

Երբ Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազանի նման մի Պատրիարք որ նիւթապէս և բարոյապէս կաշխատի Ս. Երուսաղէմի բարձրացման, զարգացման և բարօրութեան համար, դիւրակեաց ազգայնոց անկ է ի դէպ ժամու օգնութեան ձեռն կարկառել աւելի եւս արդիւնաւորելու համար ն. Բարձր Սրբազնութեան անխոջ ջանքերն ու գնահատելի աշխատութիւնները՝ որ վասն ազգային օգտի :

Ազգային կարեւոր պիտոյից և աղքատաց նպաստելը անհուն երջանկութիւն է, զոր սակոյն ամեն մահկանացու տրուած չէ վայելել :

«Որում շատ տուաւ, շատ խնդրի ի նմանէ» :

Եւ այս բան Աստուածային մեծ օրհնութիւն է :

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

(Նախորդ Խոսէն)

Կարծենք մանրամասնութեանց դիմելու բնաւ հարկ չկայ ապացուցանելու համար թէ դրամօժիտով ամուսնութիւն կատարողներէ գրեթէ ոչ ոք իր դրամագլխին վրայ կրցած է բան մ'աւելցնել, վասն զի առած դրամօժիտին փոխարէնը ամբողջովին ծախք կ'ընէ կէսը իւր կնոջը գոհարեղէն տալով և մնացածովն ալ հարսանեաց պատրաստութիւն տեսնելով :

Այս բան ընդհանրացած սովորութիւն է, որ ծագում առած է մեծածախ հարսանիք կատարելէ և հիմնեալ սա գաղափարի վրայ թէ՛ երիտասարդն իր դրամագլխէն առանց բան մը կորսնցնելու՝ ամուսնանայ իւր կնոջմէ ընդունած դրամօժիտովը. և այդ դրամօժիտի գուժարք կը կազմեն ընդհանրապէս 30է մինչեւ 100—150 ոսկի, որ համեմատաբար հարսունիկան ծախուց դրամագլխին հայթայթմանը աւելի է :

Դրամօժիտն առ այս կը ծառայէ և ոչ թէ նիւթական ապագայի բարելաւութեան, զոր, սրպէս բացատրե-

ցինք, հայթայթելը առն պարտաւորութիւնն է, և այս պարտաւորութիւն կայացած է ամուսնացնող երիտասարդին աշխատութեան կամ դրամագլխին վրայ :

Բայց դրամօժիտով ամուսնութեան հաղիւ թէ մեղրայուսինն անցած է, և ահա առտնին տեսարանք ի հանդէս կ'ածեն իւրեանց նողկալի երեւոյթներ, որ է նոյն ամուսնութեան դժոխքը :

Ձենք չափադանցեր, իրողութիւնը չենք խեղաթիւրել, այլ հետեւութիւնները մատնանիչ կ'ընենք և կը դնենք մեր մատը բուն վէրքին վրայ :

Ասոր քննութիւնը շատ դիւրին է :

Ընթերցող, եթէ չես հաւատարմեր առարկութեանց, հարցուր դրամօժիտով ամուսնացողներու կարծիքն և տե՛ս թէ հարկւրէն տասը գոհ է արդեօք իւր վիճակէն :

Եւ կամ եթէ շատ հետաքրքիր ես, դիմէ ի Պատրիարքարան, և հարցուր ու հետազօտէ թէ ամուսնական վէճերու ե խռովութեան բուն պատճառն և շարժառիթը ի՞նչ է :

Բնաւ տարակոյս մի՛ ունենար թէ այդ անհաճոյ և կործանարար դէպքերու բուն պատճառն և շարժառիթը դրամօժիտն է :

Այն երիտասարդուհին որ անգամ մը դրամօժիտով ամուսնութիւն կատարած է. միշտ պահանջող է—բացառութիւնք շատ հազուադէպ են— և կուզէ որ իր կամքն յարգուի և տիրող օրէնք դառնայ :

Պահանջող է իւր արդուզարգաց համար, վասն զի դրամօժիտ տուած է. պահանջող է իւր հագուստին համար, վասն զի դրամօժիտ տուած է, պահանջող է շատ մը բաներու համար, վասն զի դրամօժիտ տուած է. պահանջող է իւր կատարեալ ազատութեան համար, վասն զի դրամօժիտ տուած է, ինչպէս պահանջող է նաեւ որ զանտուն տեղ ըլլայ, բաժնուի իւր ամուսնոյն գերդաստանէն և առանձին բնակի(1), վասն զի դրամօժիտ տուած

(1) Ի գաւառս այս բոլորովին վնասակար սովորութիւնը անծանօթ է. ազնիւը դուրս կուտան. ի կ'առունքը հայրենի տան մէջ կը բնակին և կը կազմեն մի նահապետական գերդաստան, որ բարոյական և տրեւտեսական տեսակետով շատ օգտակար է :

է. և այս ամենայն անշուշտ հակա-
ռակ են տնտեսադիտական պայմանաց,
թո՛ղ բարոյականը, որուն առթած
չարիք և աղէտ նոյնպէս անհաշուելի
են:

Արդ, դրամոսթիոն ընտանեաց նիւ-
թական ապագայի բարեխառնութեան
իր դրամագլուխ մտածելու գաղա-
փարն ո՛ւր կը մնայ այսքան բացայայտ
իրողութիւններու առաջ:

Աւելորդ է յարել թէ նոյն թերթի
քարոզած այդ նորահնար վարդապե-
տութիւն արդէն արմատանալու վրայ
եղող ընտանեկան և ընկերային զեղ-
ծումը քաջալերելու կը ծառայէ պար-
զապէս:

(Գալ անգամ)

ԱՌՏՆԻՆ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

(Դրամոսթիոն հետեւողները)

(Նախորդ Երես)

Ամբակում աղա.—Միթէ ես քե-
նէ բանաստեղծութիւն ուղեցի, ա-
նանկ բաներ իմ քովս բէգ շատ կան,
թէ որ կուզես նէ քեզի ըսեմ, դուն
գրէ:

Պ. Սիոս.—Սակայն, Ամբակում է-
ֆէնտի, ինչո՞ւ կը բարկանաք՝ պող
արեամբ խօսեցէք. ես ձեզի պատիւ
մ'ընել ուղեցի՝ նուիրելով ձեր և ձեր
ազնուամիայլ տիկնոջ անուանը իմ մէկ
չքնաղ բանաստեղծութիւնս, որուն
վրայ յանգափս հիացան կարգացողները,
և դուք ալ երէկ սրճարանը ամենայն
շնորհակալութեամբ ընդունեցիք, կ'ե-
րեւայ սակայն թէ թիւրիմացութիւն
մը տեղի ունեցեր է:

Ամբ.—Պատուելի, հոս գպրոցի
մէջ չենք. ինծի քաղաքավարութիւն
դաս տալու եկաք. հոս ոչ գպրոց է
և ոչ ալ Ազգ. Ժողովոյ խորհրդարան
է, որ թիւրիմացութիւն մը տեղի ու-
նեցեր է կ'ըսէք. աւելորդ խօսքեր են
ատենք, ֆիստանցուին համար ըսելիք
մը ունիք:

Պ. Սիոս.—Ամբակում էֆէնտի, շատ
կը ցաւիմ որ ալ չափը կ'անցունէք
և զիս ի ներկայութեան ձեր ազնուա-
միայլ տիկնոջը նախատել կը յանդգնիք
կոր. միթէ այս ըլլալու բան է. ո՛չ,
ո՛չ, բնաւ չեմ ներեր որ դուք ազգա-

յին տաղանդաւոր բանաստեղծ մը նա-
խատել յանդգնիք, Ամբակում աղա,
ձենէ յանուն ազգային արժանապա-
րութեան պատիւ կը պահանջեմ:

Ամբ.—Հոս մալիֆութաւրաճի իս-
նութ չէ որ չափը, էնտաղէն ու ար-
շընը իրար կ'անցունես և մէյ մ'ալ է-
լեր պատիւ կը պահանջես կոր. ո՛ւր
որ կորսնցուցեր ես պատիւդ նէ գնա՝
հոն փնտռէ:

Պ. Սիոս.—Անգամ մը յիշեցէք, Ամ
ըակում աղա, թէ որի հետ խօսելու
պատիւը ունիք:

Ամբ.—Ամաստա չաթտը պէլայա:
եւ տըռտըռ մտիկ ընելու ատեն չու-
նիմ, Պ. Սիոս, քու բանաստեղծու-
թիւնդ ալ քեզի ըլլայ պատիւդ ալ
քեզի. ես քենէ ֆիստանցու ուղեցի,
չունիս նէ երթաս բարով, շատ խօսք
չուզեր, գործ ունիմ:

Պ. Սիոս.—Ամբակում էֆէնտի, ես
ձեր գործին արգելք ըլլայ չեմ ու-
զեր, բայց կը խնդրեմ որ ինծի ըրած
նախատիւիդ յետս կոչէք. որպէս զի
այս անհաճոյ միջադէպը փակուի:

Ամբ.—Թո՛ղ փակուի, պատուելի,
թող փակուի, կուզէք նէ վրայէն սը-
խը մըն ալ գոցեցէք որ չը բացուի:

Պ. Սիոս.—Կ'աղաչեմ, ո՛ ազնուա-
չուք, ազնուամիայլ և համեստուհի
տիկին Ամբակում էֆէնտի Ամբակում-
եան, բարեհաճեցէք ըսել յանուն ազ-
գային արժանապատուութեան, մի-
թէ ձեր մեծանուն, մեծահամբաւ և
մեծատոհմիկ ամուսինէն գոհացում
պահանջելու իրաւունք չունիմ, ըսէք,
կը պաղատիմ, շնորհ, զթուլթիւն, ի
սէր Աստուծոյ, բարկութենէս հիմա
պիտի ճաթիմ . . .

(Գալ անգամ)

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Հռչակաւոր գինեմոլ մը մեռնելու
մօտ օրերը քահանային յորդորներուն
վրայ՝ որ սրգողած անձանց հետ հաշ-
տուիլ կը խրատէր, մեծ դաւաթ մը
շուր ուղեց ըսելով՝ «նախ ասոր հետ
հաշտուիմ, որովհետեւ կենացս մէջ
երբէք չսիրեցի»:

* * *

Ժամանակաւ Պօլսեցի մը կը կ'ը-

գուի: Դժբաղդաբար առած կինը,
որուն երեսը տեսած չունէր հարսնի-
քէն առաջ, (ինչպէս այն ատեն սովո-
րութիւն էր) սաստիկ տղեղ էր թէ-
պէտ Պօլսեցին ալ տղեղութեան տի-
պար մը կրնար սեպուիլ. հարսնիքին
հետեւեալ օրը կինը հարցուց թէ ո՛րի
երեւայ և որի՞ չերեւայ:

—«Որո՞ւ կուզես երեւցիր» ըսաւ
երկը, «միայն ինձ մ'երեւար»:

—«Համբերէ՛» պատասխանեց կինը
«ասոր ալ կը վարժուիս»:

—«Համբերե՛մ մի, չեմ գիտեր
ի՞նչ է համբերելը»:

—«Ի՞նչպէս», կրկնեց կինը, «յի-
սուն տարիէ ի վեր աչքիդ առջեւ ա-
նանկ քիթ մը ունիս որ տեսնողը կը
սարսափի: այսու հանգերձ՝ մինչեւ
ցարդ զայն փոխելու չես ձեռնարկեր:
Ասկէց յայտնի է թէ ամէն մարդէ ա-
ղէկ գիտես համբերելը»:

* *

Ժամանակաւ Մանչեսթրի դահի-
ճը մեռնելով տեղը ուրիշ մէկը դըր-
ուեցաւ որ մինչեւ այն ատեն ասանկ
պաշտօններ վարած չէր: Ընտրուելուն
երկրորդ օրը գործ տեսնել հարկ ե-
ղաւ, քանզի իրաւնտացի ոճրագործ
մը բերին որ պիտի կախուէր: Մեր
դեռավարժ դահիճը դատապարտե-
լոյն մօտենալով ականջն ի վար ըսաւ
«Դիտե՛ս, ընկեր: որ ես մինչեւ հիմա
մարդ կ'ախած չունիմ. ինչպէս ընելիքս
չեմ գիտեր. կ'աղաչեմ խօսքը մէջերիս
մնայ»: «Շիտակը» պատասխանեց իր-
յանտացին. «եւ ալ քեզմէ պակաս չը-
փոթած չեմ, քանզի կեանքիս մէջ
բնաւ կախուած չունէի: Հոգ մ'ըներ,
յուսամք թէ Աստուած երկուքիս ալ
չամչցներ»:

* *

Բագոսի մը բարեկամը, ըսել կու-
զեմ գինեմոլ մը. ատենօք հետեւեալ
ղուարթագին ձեռնարկութիւնն ըրաւ
խոստովանաճայր քահանային՝ որ զինք
կը յանդիմանէր՝ գինի շատ խմելուն
համար. և իրեն հանդիսաւոր կերպով
ազգարարութիւն կ'ընէր որ եթէ այս
աղետաբեր մոլութենէն չհրամարի-
հողւոյն փրկութիւն չկայ:

—«Տէր Հայր», պատասխանեց խո-
նարհ ապաշխարհողն, «բարի գինին բա-
րի արիւն կը շինէ, բարի արիւնը բա-
րի խառնուած յառաջ կը բերէ, բա-

ընդ խառնուածը բարի խորհուրդներ կը սնուցանէ, բարի խորհուրդները բարի գործել կուտան, բարի գործերն ալ զմարդ յերկինս կ'առաջնորդեն. ուրեմն գինին աղբիւր է ամենայն բարեաց: «Ամէն» ըսաւ քահանայն և տուն գնաց:

* * *

Անգղիոյ բանտերուն մէջ այնպիսի թշուառականներ կը գտնուին որ դաշանավայել կատաղութեամբ կեանքերնին կատեն, հոն ոճրագործք իրաւունք ունին մարմիննին վիրաբոյժի մը կամ անդամահատի մը ծախելու և առած ստակովնին մինչեւ դատապարտութեան օրը կը գինովանան և ամեն տեսակ անառակութիւն կ'ընեն: Բանտարկեալ մը՝ որ սոսկալի ոճրագործութեան համար ի մահ դատապարտուած էր, վիրաբոյժ մը բերել կուտայ և մանրախոյզ խակարկութենէ յետոյ մարմինը 5 անգլ. ոսկոյ կը ծախէ: Ստակը գրպաններուն պէս ոճրագործը բարձրաձայն խնդալ մ'է կը բրցունէ ու երբ վիրաբոյժը ապշած պատճառը կը կը հարցունէ՝ կ'ըսէ խնդալէն մարելով: «Դու իմ մարմինս ծախու առիր կարծելով թէ պիտի կախուիմ: Բայց անանկ չէ, վասն զի այրելու դատապարտուած եմ ես. ի՞նչ պէս խաբուեցար»:

* * *

Ծոյլ տղու մը հարցսցին թէ առաւօտներն ինչո՞ւ այնչափ ուշ կեղնէ անկողինէն:

— «Պատճառը սա է որ» կը պատասխանէ. ամեն առտու խորհուրդ ունիմ, աշխատասիրութիւնը խրատ կուտայ որ ելնեմ. նոյն պահուն ծուլութիւնը վար կը հասնի և կը յորդորէ զիս որ պառկած կենամ. երկուքն ալ բազում փաստեր յառաջ կը բերեն իրենց առաջարկածին իրաւացի և օգտակար ըլլալը հաստատելու համար: Հարկաւ երկու կողման ունինգրուութիւն ընող ես պիտի ըլլամ. հազիւ թէ դատաստանը կը կտրեմ կը լնցնեմ, նայիս որ ցերեկուան ճաշի զանգակը կը զարնուի»:

ՊԵՏՐՈՍ Կ. ՀԱՄԱՄՃԵԱՆ

ԳՐԾ ԷՅԼԵՆՃԵԼԵՐԻ

(270 նոմերօտան պագըյէ)

Մատմագէլէր վէ միւսիւէր պօշ պօշ վագըթ կէչիրմէմէք իշխն Մանուկուն կէլմեսինէ գատար գատրիլի աղըղ իյէ սէօլէեիպ օյնաժաղա պաշլատըլար:

— Լիւա՛ լիւա՛:

— Անավանքաթըր:

Վէնսան պէն պու քատրիլտէն վագ կէչտիմ, քատիֆէ թիւրնիւրիւմիւն պութուկարը քօբտու կուօն ֆիստանըմ տէրսէն պէրպաթ օլտու կիթտի:

— Շասէ տիւ շասէ:

— Լիւա՛ լիւա՛:

— Ճանըմ նիւշիւն պու գատար թէլաշ էտիյօրսըն, նէ եաբալըմ իշտէ էֆիմիտէ քալապալըղըն իշինտէ էզիլիեօր. պարէ զավալը կէլինճիթի օլմասա:

— Այլեվանտիւ լիւալա:

— Աման կէնէ պարիթ լաֆլար էթմէ Գաթին. կէլինճիք նէ՛ տիր՝ շունա տիւղճէ սարը սըլթմա իլլէթի տէսէնէ:

— Թուրտըմէն:

— Սարը սըլթմա իլլէթի մի, չօգ չէյ հիշ, պու իլլէթի տէ իշիթմէմիշիտիմ:

— Շասէ տիւ շասէ:

— Մաշալլա՛հ, օտա շէքէր հաստալըղընըն պիր նէվի տիր. էվլէնմէտիքճէ կէչմէղ տէրլէր:

— Կալօր:

— Նալլէթ օլտուն կուէկուառ ալգըռը սոյ սըգըլըեօրըմ. պէնտէ նէ սէս գալտըր նէ նէֆէս. պրաքտըղըմ կիպի կիտէճէյիմ:

— Կալօր:

— Տիշինի օրը, պիպիմ. ճէֆանըն սօնու սէֆա տըր տէրլէր. իշտէ պաք հէլվանըն օլմասը եաբալընեօր:

— Բըլաստ:

— Ճանըմ միւսիւ Պաթիսթ գատրիլին իւշ տէօրթ բարթիսի պիթտի հալէա Մանուկ կէսզիւքմէաի:

Միւսիւ Պաթիսթ էֆքեարլանըպ, ալազլարընը եէրէ վուրարաք Մանուկ ախպար տէյու պաղըրմաեա պաշլատը:

— Մանուկ ախպար իսէ գարըքի էվէ կիտիպ արմօնիին եէրինէ քէօրիւեիւ ալըպ կէթիւրմիշ վէ հէլվա իւ

չիւն աթէշ էքսիւմիշ զաննը իլէ օճաղա տէօրթ քիւրէք քէօմիւր տօլտուլուպ վէ կէթիւրտիզի քէօրիւկլէ աճէլէ իւֆլէմէյէ պաշլատը:

— Մանուկ ախպար Մանուկ ախպար:

— Աղա եղաւ, օլտի քիշ մընաց:

— Ծօ կիթտըն կէթիւրտիւն:

— Էվաթ:

— Հայ Ալլահճէզանը վէրմէսին իւքի սահաթ տըր պու գատար հալգսէնին իշին պէքլէեօր. չաբուք եօգարը կէթիւր, մատմագէլին քիւրքինիւ տէ պէրապէր:

— Բէլա կիւզէլ տէյէրէք քէօրիւեյիւ վէ մուլթպախաան ուֆաք սու քիւրիւնիւ սըրթլաեըպ սալօն օտասընա կէթիւրտի:

(Տէվամի)

ՃԱՐԽԱ ԵՒ ՖՈԹՈԶ

Սուս եղէր սո՛ւս, գլուխս բռնեց, առընդ բերեցնիդ հատեր է. վայնի վրադ տղայ եաթսըն կարդաց տահա երեւան չելար, աս լաւոտները գլուխս կապեր ես տէ, անլըման բաթցած հարող ըսես նէ՛ վերէն վար չիշնար, աս ի՞նչ է սօն տարիքս կը քաշեմ օճախն ի վեր:

— Հէլպէթ նինէ տուտու, մայրիկս աչճի՛ է քի կերակուր պիտի եփէ:

— Վայնի վրանիդ, ես չըլլամ նէ ինչս պիտի ուտէք չիլտեմ:

— Դուն ծերացեր ես, նայէ ֆօթօղ ունիս՝ ինչ ըսելդ չիյտես կոր:

— Չբըբըսըղներ, իմ ֆօթօղիս բան կըսէք, մօրդ շաբխան ի՞նչ ընեմ:

— Նայէ նինէ խաթուն, վերը մայրիկս ինչ աղուր երգ մը կըսէ կօր, դուն խըղմէթէն պաշխա բան չիյտես:

— Իրա՛ւ ես տղայ, իրաւ ես, խենթ թը օրը ըրեր է, խելօքը օրը բնտուեր է. կեսուրս պիլմէճէ մը կըսէր ան է՛

«Էթթէտէն կէլիր պիր մատմագէլ Բալթօ կիյմիշ մի. պիլմէմ նէ, էքսէսինտէ թիւրնիւրիւ վար, համալ մը տըր, համալ տէյիլ պիլմէմ նէ: Էվի եանար, պարզը եանար, թիւրքի չաղըրը, տէլի մի տիր, տէյիլ մի տիր պիլմէմ նէ»:

— Նինէ, աս ինչ պիլմէճէ է:

— Իշտէ կիտէք, խելք ունիմ կը:

սէք կը պտտիք, հոգ որի պիտի ելնէք: հօրերնուդ մօրերնուդ խելքդ անք կըսեն կը նստին, օր մը ուտելու բան մը չգտնան նէ՛ խելքերնին պիտի ուտեն:

— Ես վրում իշտէ «սայլանկէօզ» է քանի խաչիննէ ջուրին մէջէն ծան կը հանեն. աննրման հարգ մարդ ալ իշտէ սայլանկէօզին ըրածը կընեն կօր:

ԻՇՏԷ ՊՈՒ

ՆՈՐԱՎԷՊ

ԼՈՒԻ ՈՍԿԻՆ

Երբ Լիւսիէն տը Հէմ իւր հարիւր ֆրագնոց վորջին տոմսին կորսուին տեսաւ և ցնորեալ եղաւ բաւական սեղանէն ուր՝ վայրկենական յիմարութեանց անսալով՝ կորուսած էր իւր փոքրիկ հարստութեան մնացորդն, զգաց թէ պիտի իյնար, Շփոթ և կըթոտ քայլերով գնաց նետուեցաւ կաշեայ երկար նստարանին վրայ որ կը չըջապատէր խաղի սեղանն, մի քանի ըրպէ անորոշ կերպիւ դիտեց գաղտ խաղասրահն որ իւր երիտասարդութեան գեղեցկագոյն տարիներն սպանած էր, ճանչցաւ խաղոցողաց կործանեալ գլուխներն ոյք միծ երդիքներէ կը լուսաւորուէին յանգստիս, ունկըն դրաւ ոսկւոյ մեղմիկ ձայնին գորգին վերայ, մտածեց թէ կործանած էր ինքն ու կորսուած, ի յուշ ածեց իւր հօր, զօրավար տը Հէմի ատրճանակներն որք սուսն գաղտնի դարակի մը մէջ պահուած էին և որք մեծ գեր խաղացած էին Զաաղայի գրաւման ժամանակ. ապա իւր խօլ մտածումներէն վատակարեկ խոր մը ննջեց:

Արթնցած պահուն արագ ակնարկ մը թողուց ժամացոյցին վրայ. կէս ժամ հազիւ քնացած էր և անհրաժեշտ հարկ մ'ըգաց գիշերուան օդը ծծելու. կէս գիշերն քառորդ ժամ էր անցած. Կիւսիէն ելնելով բօլորովին կարկամեց բազուկներն. յիշեց թէ Ծոնուդ էր յաջորդ օրն և յիշատակութեան հեգնական խաղով մը ինքզինքն իւր մանկութեան աւուրց մէջ լինել կարծեց, Նոյն այն երեկոյ ննջասենեակ երթալէ առաջ, իւր կոշիկներն վաւարանին մէջ կը դնէր:

Խաղարանի սպասաւորներէն մին, Տրօնաքի ծերունին Նոյն պահուն Կիւսիէնի մերձեցալով իւր կեղտոտ չէկ մօրուքին ներքեւէն մի քանի բառ մը լուսաց:

— Օն, հինգ ֆրանգ տուէք ինձ, Պարոն, շատ կաղաչեմ. կը տեսնէք որ երկու օրէ ի վեր տեղէս չեմ շարժած և երկու օրէ ի վեր «տասն և եօթն» չէ եղած. Ուզածնուդ չափ խնդացէք վրաս, բայց թեւս կուտամ եթէ սա՛ վայրկենին այդ թիւը չեղնէ:

Կիւսիէն տը Հէմ ուսերն միայն կարողացաւ թօթուել զի «Բօլոնիացի» հարկաւոր «տեղ» կոչուած սոյն ընձեռայն իսկ գալու դրամ չունէր գրպանն, Ուստի ներքնասենեակն երթալով դրաւ գլխարկն ու հագաւ մուշտակէ վերարկուն և տենդահար անձանց արագութեամբ իջաւ սանդուղներէն:

Մինչ ինքն չորս ժամէ ի վեր խաղասրահին մէջ փակուած էր. դուրսն անընդհատ ձիւն կը տեղար և փողոցըն. մին Փարիզու կեդրոնն գտնուած փողոցներէն, բաւական լայն ու լի մեծ չէնքերով—սպիտակ էր համակ: Բաց խիլի աստեղք կը շողային արծաթափայլ կամարին վրայ:

Ողորմելի խաղացողն նախ դողդըղաց իւր մուշտակին ներքեւ, ապա սկսաւ քայլել մտօք թաւալելով սեւ խոկմանց մէջ ու միշտ մտածելով աւտրճանակաց տուփին վրայ որ գաղտնի դարակին մէջ իրեն կ'պահէր:

Այլ ընդոստ կանգ առաւ: Աղետար թեոարան մը կը պարզուէր իւր առջեւ:

Շքեղ տան մը սեմոց ստորոտն հաստապալ քարէ նստարանի մը վրայ վեց եօթն տարեկան աղջիկ մ'էր նստած. կիսով չափ կորսուած ձեան մէջ, ու հազիւ ծածկուած պատառաւի յորտոյնէ քնացած էր հոն միայն. պիսի դիմօք որ ցաւ և տառապանք կ'արտայայտէր, իւր շնորհալից գլուխն, փոքրիկ ուսերն կարծես միուած էին որմին մէկ անկեան մէջ և կը հանգչէին սառուցեալ քարին վրայ, մինչ փայտեայ մուճակներէն մին քակուած ու գետինն էր ինկած:

Կիւսիէն մեքենական շարժմամբ իւր ձեռքը բաճկոնակին գրպանը տա-

րաւ, այլ չուտով վերադարձուց զայն յիշելով թէ վայրիկ մ'առաջ քսան սու իսկ չէր գտած հոն ու չէր կարողացած ապ խաղատան սպասաւորին պարգեւը: Սակայն գթոյ բնածին զգացումէ մը դրդեալ փոքրիկ դստեր մերձեցաւ և այն ինչ պիտի առնուր տանէր զայն իւր գրկաց մէջ, իւր բնակարան, կեր պիտի տայր թերեւս նմա, երբձեան վրայ ինկած մուճակին մէջ փայլուն բան մը նշմարեց:

Խոնարհեցաւ. Լուի ոսկի մ'էր այն:

Գթառատ ոմն, կին մ'անշուշտ անցած էր անտի, ծննդեան սոյն ուրախաւիթ գիշերուան մէջ ցաւօք տեսած էր լքեալ մանուկն ի խոր քուն և ի յուշ սրտառուչ պատմութեան՝ թողած էր նորա մուճակին մէջ հիասքանչ ողորմութիւն մը, որպէսդինէ Մանուկ-Յիսուսի կողմէ եղած պարգեւներու մասին հաւատ ունենայ և վստահութիւն մը, յոյս մը նախախնամութեան բարութեան վրայ ի հեճուկս իւր ցաւատանչ դժբախտութեանց:

Լուի՛ մը, մուրացիկ աղջկան բաղում օրեր իր պարգեւէր խաղաղ ու երանաւետ, և Կիւսիէն զանի արթնցունելու վրայ էր՝ երբ ի զառանցանս՝ ձայն մը լսեց. Բոլոնիացւոյն ձայնը՝ նոյն անիմաստ և հտպիտ չեղտերով, — որ այս խօքերն կը քրթմնջէր:

— Օն, հինգ ֆրանգ տուէք ինձ, Պարոն, շատ կ'աղաչեմ, կը տեսնէք որ երկու օրէ ի վեր տեղէս բնաւ չեմ շարժած և երկու օրէ ի վեր «տասն և եօթն» չէ եղած. Ուզածնուդ չափ խնդացէք վրաս, սակայն թեւս կուտամ եթէ սա՛, սա՛ վայրկենին այդ թիւը չեղնէ:

Յայնժամ մեր քսաներկամեայ երիտասարդն, որ պատուաւոր անձնաւորութեանց ցեղէ մը կ'իջնէր, որ զինուորական փառաւոր անուն մը կը կրէր և որ ոչ երբէք սնանկացած էր պատուոյ մէջ. ահաւոր մտածում մի յղացաւ. յիմար, անզուսպ և հրէշային փափաք մը, ի մի ակնարկ տեսաւ թէ բոլորովին միայնակ էր թափուր փողոցին մէջ, և, ծռելով իւր ծունդերն դող ի դող, խել'ց Լուի ոսկին գետինն ինկած փայտեայ մուճակին մէջէ և սկսաւ վազել իւր բովանդակ ոյժովն և խաղատուն վերադարձաւ, երբքառ երեք առնլով սանդուղի անտիճաններն հասաւ ա-

նիծեալ սրահին գրան առաջ հեռի հեռի, հրեց զայն ուժգին, ներս մտաւ ճիշդ այն վայրկենին յորում ժամացոյցըն կէս գիշերուան երկրորդ հարուածըն կը զարնէր, նետեց ոսկեդրամն գորգին վրայ գոշելով.

— «Տասնեւեօթ յին վրայ լիովին :

«Տասնեւեօթ» չափեցաւ :

Լիւսին ամօղ կարմիրն վրայ մըղեց երեսուն և վեց լուիններն,

Կարմիրն չափեցաւ :

Եօթանասուն երկու լուիններն նոյն գոյնին վրայ թողուց :

Եարմիրն կրկին չափեցաւ :

Երկիցս, երկցս կրկնեց Բաւօլէն. միշտ նոյն բախտն :

Արդ իւր առաջ ունէր պնակ մ'ոսկի, պանքոսմս որոց ապաւինելով բաւաւ աւելի մեծ գումարով խաղալ : Ան լուր, գերանկան բախտ մ'էր այս : Կ'ըսէին թէ Բաւօլէն խորշերուն մէջ ստոստող փղոսկրեայ փոքրիկ դընտակն մագնիսանալով սոյն խաղացողի տշերէն կը հնազանդի նմա :

— Կորսնցնողներու սովորական ոճեր են ադոնք, կ'ըսէր ինքնին Կիւսիէն ու կերկարէր իւր աջն ոսկւոյ նոր դէզ մ'եւս առնելոյ համար :

(Գալ անգամ)

ԱՆՏՈՆ ԹԱՐԱՔԱՆԱՆ

ԱՌՏՆԻՆ ԽՐԱՏՆԵՐ

Բաւօլէնի օգտակարութիւնն. — Ամէն ոք գիտէ թէ՛ որչափ մեծ օգուտ ունի սարգին ոստայնի կտրուած մահն աւելնը գաղթեցնելու համար : Բայց կան նաեւ այնպիսիներ որոց համար անախորժ է ոստայնը գործածել իրենց վէքերուն վրայ : Անհամեմատ աւելի օգտակար պիտի լինի եթէ մարմնոյն կտրուած մասին վրայ դնէք քիչ մը գզուած բամպակ որ նոյն վայրկենին պիտի կոսեցնէ արեան հոսումը :

Առաջապահութիւն Կիւսիէնի Բաւօլէն. — Մի գիտէք այն առարկայներն որք լուսոյ անբաւականութեան պատճառաւ դժուար կ'որոշուին.

Չափազանց լոյսէն հեռացէք ուղղակի արեգակին նայելով, կրնաք տըկարացնել ձեր աչերն :

Պէտք է գիտնալ թէ՛ աչքը չը լոգ-

նեցնող գոյներն են կապոյտը, կանաչը, կարմիրն, ասոնց հակառակն, կը յոգնեցնէ մեր անասնելիքն : Սպիտակ որմերն, ձեւմը, ծածկուած գետինը կը նեղեն մեր աչերը :

Մի՛ ընտրէք ո՛չ այնքան մութ և ո՛չ այնքան բաց գոյներ :

Յուսի սնունդ չը զօրացներ աչերն : Հազուադէպ պարագայից մէջ գինեմոյներն սուր աչեր կ'ունենան :

Հերոց պահպանում. — Եթէ կուգեն կանայք միշտ իրենց գլխուն վրայ ունենալ առատ մազեր, պէտք չէ որ գործածեն կեղծ մազեր, որովհետեւ վերջինք գոցելով գլուխը, կը խեղդեն ընական մազերուն արմատները և կ'սպանեն զայնս :

Թանաքէն Եւրոպէն. — Եթէ մտադիր էք գլխարկ մը գնել, պէտք է որ ընտրէք այնպիսի գլխարկ մը՝ որոյ ժանեակներն և կապերն կամ թխագոյն և կամ սպիտակ լինին : (Կանանց գլխարկներուն համար կը խօսիմ) այլ ներկերն կը պատրաստուին ճարտարութեան մէջ թունաւոր նիւթերէ որք ճակտին քրտանց միջոցաւ կրնայ մըտնել մեր գլխուն մազին մէջ. գլխուցաւեր պատճառել և թեթեւ բորբոքումներ յառաջ բերել :

Հեծկարանի համար. — Շատ անգամներ, ճաշէ անմիջապէս վերջ կը հեծկտանք (շէշէշէշ) : Որչափ ձանձրանալի է հեծկտանքն և նեղացուցիչ ո՛չ միայն մեզ, այլ նաեւ ներկայ եղող անձանց : Այդ պարագային մէջ՝ բերաննուդ մէջ առէք կտոր մը շաքար որոյ վրայ թափուած ըլլայ մի քանի կաթիլ Էթէր և կամ պարզապէս մի քանի կաթիլ քացախ :

Գ. Մ. ՄՕԶԵԱՆ

ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ ԵՒ ՏԵՐԵՆ

ԱՆՏՈՆ ՍԱՔԱՆԱՆ

ԽՄԲԱԳԻՐ Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՇԱՆ ՊԷՐՊԷՌԵԱՆ

ԻԼԱՆԱԹ

Սէնէի սապրդ միտիլու ինձէ սազ թագըմը՝ բէնճէնպիհ, ճաւառ. վէ ճաւառ էրթէսի կիւնէրի սաաթ 10 պուչուգտան կէճէնին սաաթ 5ինէ գատար Գալաթատա Վոյվոտա գարընտա մէշհուր Արթին աղանըն լոգտնթատարնտա իճրաի ահէնի իտէճէկի կիպի, Բանկալթիտէ համամըն գարընտա Մ. Տիմիթրաքիին կազինօսընտա կիւնտիզ սաաթ 9տան կիճէնին սաաթ պէշինէ գատար իճրաի ահէնի իտէճէք տիր :

Գալաթատա Արթին աղանըն լոգտնթատարնտա ֆիւրուխթ օլընտն թաւմարըն նէֆասէթի վէ մէշրուպաթըն էլլիկի մաալիւմ օլուպ, թէշրիֆէ բաղպէթ պուլուրաճագ դէվաթըն ֆիլաթճա աաիլի պունտան պէօլլէ մէֆուռն իտիլմէլէրինէ սալ օլընտաճաղի իլան օլունըր :

ՌՈՒԲԷՆ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

ԵՒ
ԸՆԿ.

Ո Ս Կ Ե Ր Ի Զ-Ժ Մ. Մ. Ա. Գ. Ո Ր Ծ

Բերա, հրապարակ թիւնէլէ թիւ 519

Վաճառումն և նորոգութիւնք ոսկերչական նիւթոց և ժամացոյցի շրջաթայի և այլն :

Ռուբէն Մելքոնեան և Ընկ. պատիւ ունին ծանուցանել արգոյ հասարակութեան, թէ ի Բերա թիւնէլի հրապարակին վրայ Ոսկերչ-Ժամացործի վաճառատուն մը բացած է ուր տան տեսիկ ոսկերչական նիւթեր ժամացոյցներ շրջաթայի և այլն կը վաճառուին և կը նորոգուին զիւր ամատչելի պայմաններով և աժան գնով :

Ռուսի կը յորդորենք ազնիւ յաճախորդներն որ անգամ մը այցելեն յիշեալ վաճառատուն, ապահով ըլլալով որ ամեն տեսակ զիւրութիւն և խնամք պիտի գտնեն նոյն վաճառատան մէջ :

Ֆ Ռ Ա Ն Գ Ֆ Օ Ր Թ ՈՒ Ա Ջ

Տ Ե Ն Ի Ջ Ս Ի Կ ՈՒ Ր Թ Ա Գ ՈՒ Մ Բ Ա Ն Ե Ա Ս Ը

Սէրմանէ ֆրանգ 0,250,000

Ինթիեաթ ազէսի ֆրանգ 1,270,000

Մէզքիւր գումարանիա տէնիզ գազալարընա գարշը վաբօրլարտա վէ կէ- միլէրտէ եիւքլէնիլէն մալլէրի , վէ քէզալիք բօսլթա իտարէլէրինէ թէպիմ օլունան միւնէվէրաթ վէ եախօտ պանգնօթ էվրազըր զանէթ էնվէնիէթ վէ սուհուլէթլէ սիկուրթա իտէր :

Պու ճիհէթլէ մէպալիզի քիւլիէէեի սիկուրթա իտէպիլմէք իչին իշպու գումարանիա էվրօբատա 13 թանէ պիւեիւք սիկուրթա գումարանիալարըյա պիլլէշմիշ տիր : Պունլարըն թէքմիլ սէրմանէ վէ իհթիեաթ ազէսի 100,000,000 ֆրանգը կէշէր :

էքմիլ թիւրքիա աճէնթէսի

Հ Ա Մ Պ ՈՒ Ր Կ Մ Ի Ի Ն Ի Խ Պ Ի Ր Լ Ե Շ Մ Ի Շ

Ե Ա Ն Կ Ը Ն Ա Գ Ա Ր Շ Ը Ս Ի Կ ՈՒ Ր Թ Ա Գ ՈՒ Մ Բ Ա Ն Ե Ա Ս Ը

Սէրմանէ

Ինթիեաթ ազէսի 1888 Յունիսէ գատար

Սէնէվի իրատ 1888 Յունիսէ գատար

ֆրանգ 8,000,000

ֆրանգ 4,817,262

ֆրանգ 10,069,700

Մէզքիւր գումարանեալար տէրօղիթօլար վէ խանէլէր վէ անլէր իչինսէ պուլունան մալլէր վէ մօպիլեալարըր զանէթ էնվէնիէթ վէ սուհուլէթլէ, թէէմիլնաթը գալիիէ թաշթընտա օլարագ սիկուրթա իտէրլէր :

Իսթանպուլ աճէնթէսի

Իսթանպուլ, Պահճէ-գարու , Եօրկիատիս խան ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Մալիւմաթ.—Շիրքէթլէրիմիզին Տէրիսաատէթ պանքէրլէրի պուլունտն Ներսէսեան Բէտէր վէ Մախտոււմու էֆէնտիլէր՝ հիսապը կէօրիւմիւշ , վէ միւտիլիէթի ումուլիէթ թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ հէր կիւնա զարար ու զիեանը թազմինէ թէմամիլլէ թալիմաթ ախդ իլլէմիլլէր տիր :

— 104 —

րեն իրենց վստահութեան :

—Այո՛ , վասն զի գետին դլտորեցաւ տի- կին Պուլառի հետ վայս խաղցած ժամանակ :

—Եւ տակաւին իւր դէմքին վրայ կը կրէ գնդաւորի այն վէրքերն , որոնք երեսը ծակ- ծկեցին պարընկերոջը գլխանոցին վրայէն ա- պստամբելով . սակայն տառնք ազնուական ըս- պիններ են , որոնք գեղեցիկ ցոյց կուտան զինք յաշս այդ ծանծաղամիտ կանանց :

—Ուրեմն ինչո՞ւ տունդ կընդունիս այդ պարոն հաւկիթը :

—Ինչ կըսես , Աստուածդ սիրես , գլուխս փորձանքի՛ հանդիպցունեմ . Սէզաւին երեսս ի վեր կը պուտայ եթէ ճամբեմ զայն :

—Է՛ . քոյրդ , պղտիկ , սիրուն քոյրդ , տնոր վրայ չես խօսիր . տակաւին ձեզ հետ կը բը- նակի :

—Այո՛ , եթէ գիշերօթիկ վարժարանին մէջ մնար , աւելի աղէկ պիտի ըլլար իրեն համար : Ինչո՞ւ :

—Վասն զի Սէզաւինի հետ ապրելով , է- րիկ մարդոց վրայ անդադար գէշ խօսքեր լը- սելով , կնոջս ինձ հետ խօսելուն եղանակը տեսնելով , վարժուեցաւ քիչ քիչ հեզութիւնը կորսնցունել , վստահ ձայնով մը պատասխանել - և դիտողութիւններ ընել իրմէ խնդրուած բա-

— 101 —

անդամայն կերթայ տեսնել իր մօրեղբայրն , որ հիմակ ամենեւին Բարիզ չի գար , վասն զի իր կաթուածը թող չի տար որ դուրս ելնէ իր բնակարանէն :

Այս ալ լաւ . բայց կը հաւատա՞ս երբ ըսեմ թէ զաւակը ծնանկէն յետոյ առաջուքնէ ան- տանելի բնաւորութիւն մը առաւ : Նախ , սո- վորութիւն ըրաւ իրեն խճճեւ ամեն ըրածներս և մինչեւ իսկ խառնուիլ իմ զբաղմանցս և դա- տերուս , որոց պաշտպանութիւնն ստանձնած էի : Երբոր մէկը գար խորհուրդ . հարցունել ինձնոր դատի մը նկատմամբ , և հս բացակայ ըլլայի , կինս կընդունէր յաճախորդը , գործը բացատ- րել կուտար , և չատ անգամ կը ճամբէր մարդն ըսելով . « Ձեր դատը գէշ է , էրիկս անոր պաշտ- պանութիւնը չի կրնար ստանձնել և չեմ ուզեր որ ստանձնէ . վասն զի վստահ եմ որ պիտի կորսնցունէ , առէք թուղթերնիդ :

—Ա՛ , զուարճալի՛ բան . . . ըսել է որ տի- կինը իրաւագէտ ալ է :

—Իզուր կըսէի իրեն . « Սիրունիկս , ամե- նէն գէշ դատերն են որ պատիւ և համբաւ կը վաստկցունեն մարդուս . վասն զի այդ կարգի դատերը պաշտպանել չատ դժուարին է : » Այն ժամանակ քիթիս կը խնդար , և գիտե՞ս ինչ կը պատասխանէր :

ՀԱՅ ԹԵԱԿԱՆԱՐԱՏՈՒՆ

ՊԱՆՀՃԻ ԳԱՓՈՒ

ՀԵՂԱՆՆԱԿ ԳԵՅ ԽԱՆՆԻՆ ՏԱԿՐ

Յիշատի փայտատան մէջ կը գտնուին
ամեն տեսակ խիտ քնարիք և թայտ թէյեր
որ յատկապէս բերել տրուած են Գնատատաւ

ՆՇԱՆ ՄԱՐԿԱՆ

ԿԱՌԻՐԵՐԻՆ ԿԵՐԱՐԵՐԵՆԱԿ և ՊՐԱՆԻՐԵՆԻՐ

ԵՐԱՐՈՒ, ՊՈՂԱՐԱՏ, ԵՎ ՅԱՆԱՅԱՆ ՆԱՐԿԵՐ

Դաւաթա Մանուկտիկ փողոց թիւ 48
Սուրբ Գրիգոր Նճարի փողոց թիւ 36

ՊՕԼԻՆՈՒ

Ինչ, ճշտել, և Հարմարեցէ :

Այս փոփոխութեան որ հաստատուել է մի
քանի տարիէն հետէ, իւր ուղղութեամբ,
պատուաւորութեամբ և անխորտակ գոր-
ծառնութեամբ մեծ անուն և համբաւ կը
վայելն աստ և թէ ի գտնատա և ուրի
պատմ յաճախորդներ :

Վաճառուինք կը վնջին մեծաքանակ և
թէ փոքրաքանակ գիները չափաւոր են :

ՄԱՅԻՐ ԳՈՒԽԱՐԵԱՄԵՆԵՐ

ՌՈՒՊԱՆ ՄԱՐԿԱՆ

ՊԵՏՆԱԿ ԹՈՒՆԿԱՆ ԳԱՐՇԱԿ
ՍՏԱՄԹՈՒ ԳԵՐՈՒՄԻՆ ՊԱՆԿ

Պէտք անտարաք, գարշակ, աւելի գարշակ, գարշակ
վէ չօժուգար ինչին հազար վէ լոճարկամա կնիկ լուսա-
լար, քանկլալար, չեմոյնկեր, էլտիկնկեր վէ դարձիկեր վէ
դարձիկեր :

Հէր օն պէշ կրնան, մէկիմէ մոխուտ մօտա մալար վիւ-
րուտ խոնկէք տիր :

Սաթըլան մալարին քանկիմէ վէ ապանապա
վէ տիւրկին մալար տիր :

Մայր գումարանաւորն գախտի տայմա շէթի վէ կշ-
վէն ՄԱԿ ՍԱԹՄԱԿ տան խարկէք պուրնիմուշ օլտուղընը
պիր գէտընէ մալարապալը թէյիկիմ խոնկ լալարիկ լու-
միւշտիկիկեր կէ օրէնկէք տիր :

Շիւպէ

ԻՍԿԵՆՏԵՐԻՆ ԿԵ ԳԱՆԻՐԻՆ

Շիւպէ

ԻՅՄԻՐ ԿԵ ՍԿԵՆԱԿԻ

Հայտնի տեղաւոր ՄԱՐԿԱՆ

— Ինչ գիտնամ :

— Կը պատասխանէր թէ ատոնք իմ կանչա
չեն մտնար . թէ էրիկ մարդիկ ընդհանրապէս
դատ պաշտպանել չեն գիտեր . թէ նոքա չու-
նին այնքան նրբամտութիւն, որքան պէտք է
դատի մը տկար կողմը ըմբռնելու համար, և
թէ կանայք միայն կրնան փաստաբան ըլլալ :

— Շիտակն ըսելով, կանայք բնաւ ըսելիք-
նիքնին չեն մոռնար :

— Դժբախտաբար կորսնցուցի այն երկու
վերջին դատերը, զորս պաշտպանած էի . պէտք
է գիտնաս որ կինս ծաղրածու և խայթիչ խօս-
քեր ընելէ ետ չի կեցաւ : Կ'ըսէր թէ . « Եթէ
ես պաշտպանէի, յաճախորդդ չպիտի կորսնցու-
նէր իր դատը : » Ուստի բանի մէջ ալ այս ըն-
թացքը կը բռնէ : Վերջերս որսորդութեան ե-
լայ քանի մը բարեկամաց հետ, բայց ձեռնու-
նայն ետ դարձայ . այն ատեն լսելու էիր Սէ.
գառինի կծու ակնարկութիւնները ու ծաղրա-
բանութիւնները :

— Սիրելիս Ատուր, ամուսնութենէդ տառն
վեց ամիս յետոյ, կանուխ չէ :

— Ինչպէս որ ըսին, ամեն բանի մէջ քմա-
հաճ գիւրք մը կը բռնէ . միշտ կը յաւանի ըսել
թէ ինձմէ աւելի բանգէտ է, բանիբուն է :

բանիմաց է : Վերջապէս, սիրելիս, տառն և վեց
ամիս ամուսնութենէ յետոյ, պիտի ստիպուինք
կարծեմ մեր բնակարանները դառնալ :

— Ձեր տարիքն ունեցող ամուսնացելոց
համար ցաւալի բան :

— Սէդուին միշտ կը քաջալերուէր իր կար-
ծեաց մէջ իր մտերիմ բարեկամուհիներէն .
տիկնայք Վէսթիւս, Տիւրքոնոյ, Պուշդուու,
Էդուալէ, Կրասուլէ, Յիւմպաու և շատ մը
ուրիշներ կը խրախուսէն զայն : Ա՛հ, եթէ գիտ-
նայիր թէ այդ կանայք ինչպէս էրիկ մարդերը
կը դատեն : Իրենց կարծեօք, մենք պէտք է
որ անոնց գերին, անոնց ստրուկը ըլլանք, ա-
մեն ուղաժնին, ամեն հրամայածնին կատա-
բենք . քսակնիս անոնց ձեռքը յանձնենք, և
միայն այն ժամանակ ստակ տան մեզ, երբոր
գոհ մնան մեր ընթացքէն :

— Իրաւ կըսես, հիմակ խնդալէն կը մա-
րիմ :

— Կապահովցունեմ ձեզ որ եթէ դուն ալ
այդ առնանման կանանցմէ միոյն հետ կար
գուած ըլլայիր, խնդալէն չպիտի մարէիր :

Հապա Պ. Ֆուլեաճն ուր կը գնես, որ այդ
կանանց այդչափ խնկարկութիւն կընէ . այս
թեթեւօրիկն ալ իրենց խմբակին մէջ ընդու-
նած են . վառն զի զինքը արժանի կը համա-